

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 18 Μαΐου 2022
Α.Π.: 278827

Δ/νση: Λ. Θηβών 196-198,
Άγιος Ιωάννης Ρέντης, ΤΚ 18233
Πληροφορίες: Π. Τσίπα
Τηλ.: 213.212.8670
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr

ΠΡΟΣ : Τη ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Καταθέσεως Εγγράφων

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ : όπως ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θ Έ Μ Α : Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
ΣΧΕΤΙΚΑ: Η υπ' αριθμ. Πρωτ. 4922/29.4.2022 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης, που κατέθεσαν Βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Αλλαγής, με θέμα: «Μια ασφαλής 'αγκαλιά' ενάντια στην παιδική κακοποίηση, θεμελιώδης χρέος της Πολιτείας» και κατά το μέρος αυτής που αφορά σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σας γνωρίζω τα εξής:

Η Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (ΕΓΠΑΑ) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, ως αρμόδια εθνική αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων και χωρισμένων από την οικογένειά τους ανηλίκων, πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, μεταξύ άλλων, συντονίζει τη δράση όλων των υπηρεσιών και φορέων, δημόσιων ή ιδιωτικών, που εμπλέκονται σε ζητήματα προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων (π.χ. υγεία, εκπαίδευση, εργασία) και καθορίζει την εθνική στρατηγική για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, σε συνεργασία με τις υπόλοιπες αρμόδιες αρχές. Συγκεκριμένα, οι αρμοδιότητές της Ειδικής Γραμματείας αφορούν στη διαχείριση αιτημάτων στέγασης και μετεγκατάστασης, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δομών φιλοξενίας και των εποπτευόμενων διαμερισμάτων για ασυνόδευτους ανηλικούς, την προώθηση της κοινωνικής ένταξης τους, την επιτροπεία και την εν γένει θεσμική προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων [π.δ. 106/2020 (Α' 255), π.δ.70/2021 (Α' 161) και ν. 4636/2019 (Α' 169)].

Υπό το ανωτέρω πλαίσιο, η ΕΓΠΑΑ συνέταξε την Εθνική Στρατηγική για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, πενταετούς διάρκειας, που συνοδεύεται από ένα ετήσιο σχέδιο δράσης και δομείται πάνω σε τέσσερις βασικούς πυλώνες δράσης, μεταξύ των οποίων η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλαισίου πρόληψης της βίας και κακοποίησης, η ενίσχυση των μηχανισμών παραπομπής για ανηλικούς θύματα βίας, εκμετάλλευσης και κακοποίησης, μέσω της δημιουργίας ενιαίου κώδικα δεοντολογίας για τους επαγγελματίες και η καθιέρωση της πολιτικής παιδικής προστασίας που θα πρέπει να συντάσσεται και να τηρείται στους φορείς και τις αρχές που εργάζονται με παιδιά¹.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο αναμόρφωσης του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας, θα θεσμοθετηθεί επίσης το Πλαίσιο Φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, διαμορφώνοντας πλαίσιο κανόνων λειτουργίας και αδειοδότησης των κέντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων (ξενώνες) υπό τη μορφή κοινής υπουργικής απόφασης. Στη βάση αυτού και σε συμφωνία με την Εθνική Στρατηγική, οι φορείς λειτουργίας των κέντρων φιλοξενίας θα τηρούν υποχρεωτικά Κώδικα Δεοντολογίας για τους εργαζομένους σε κάθε κέντρο φιλοξενίας,

¹ Η Εθνική Στρατηγική, οι δράσεις της οποίας υλοποιούνται ήδη από τις αρχές του 2021 με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλους θεσμικούς ή ιδιωτικούς φορείς, τέθηκε υπό δημόσια διαβούλευση μεταξύ 17.01.22- 01.02.2022 και αναμένεται να οριστικοποιηθεί και να δημοσιευθεί τον Μάιο του 2022.

καθώς και κείμενο Πολιτικής Παιδικής Προστασίας, στο οποίο, μεταξύ άλλων, θα πρέπει να περιγράφεται ο μηχανισμός, η διαδικασία καθώς και το υπεύθυνο προσωπικό για την διαχείριση πιθανού περιστατικού κακοποίησης ή άσκησης βίας. Αντίστοιχη υποχρέωση έχει εισαχθεί και στο σχέδιο της νέας υπουργικής απόφασης που τελεί υπό επεξεργασία, για την λειτουργία εποπτευόμενων διαμερισμάτων ημιαυτόνομης διαβίωσης.

Μια επιπλέον δικλείδα προστασίας κατά της παιδικής κακοποίησης και παραμέλησης, που θεσμοθετείται μέσω του Πλαισίου Φιλοξενίας και κανόνων λειτουργίας των δομών φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, είναι ο μηχανισμός αξιολόγησης των φορέων λειτουργίας ως προς την τήρηση των κανόνων και προδιαγραφών λειτουργίας των δομών φιλοξενίας (ξενώνες και εποπτευόμενα διαμερίσματα).

Όσον αφορά στην εφαρμογή των οριζόμενων στο Μέρος Α', του ν. 4837/2021 για την «Πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών κακοποίησης και παραμέλησης ανηλίκων» και συγκεκριμένα στο άρθρο 9 που θεσμοθετεί τον Υπεύθυνο Παιδικής Προστασίας, όταν και εφόσον τεθεί σε εφαρμογή το Εθνικό Σύστημα Καταγραφής και Παρακολούθησης Αναφορών περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων, υπάρχει η πρόβλεψη, ώστε ο Υπεύθυνος για την εφαρμογή της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας σε κάθε δομή φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων να είναι επιφορτισμένος και με την υποχρέωση ενημέρωσης του Συστήματος αυτού.

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να αναφερθούμε στον Εθνικό Μηχανισμό Επείγουσας Ανταπόκρισης (ΕΜΕΑ), που τέθηκε σε εφαρμογή τον Απρίλιο του 2021, υπό τον συντονισμό και την εποπτεία της ΕΓΠΑΑ, για την επιχειρησιακή εφαρμογή της νομοθετικής κατάρτησης της προστατευτικής φύλαξης των ασυνόδευτων ανηλίκων (άρ. 44 του ν. 4760/2020, Α' 247). Πρόκειται για μια εναλλακτική μορφή προστασίας για τους ασυνόδετους ανηλίκους που διαβιούν σε αστεγία ή σε επισφαλείς συνθήκες, που υλοποιείται σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, φορείς Παιδικής Προστασίας, καθώς και των Εισαγγελικών και Αστυνομικών Αρχών. Μεταξύ των παρεχόμενων υπηρεσιών συγκαταλέγονται η επείγουσα φιλοξενία, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, καταγραφή από τις αρχές και εν τέλει παραπομπή σε μακροχρόνια δομή φιλοξενίας κατόπιν της αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου βάσει ευαλωτότητας και αναγκών προστασίας. Κεντρικός άξονας του μηχανισμού είναι η Γραμμή Εντοπισμού, η οποία λειτουργεί 24 ώρες τη μέρα και 7 ημέρες την εβδομάδα, υποστηριζόμενη από υπηρεσίες διερμηνείας σε 6 γλώσσες, όπως και η Κινητή Μονάδα εντοπισμού των ασυνόδευτων ανηλίκων. Στη γραμμή αυτή παραπέμπονται περιπτώσεις ασυνόδευτων ανηλίκων και παρέχεται καθοδήγηση σχετικά με τις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να ακολουθηθούν για τη μεταφορά των ανηλίκων σε ασφαλές περιβάλλον. Η τηλεφωνική γραμμή του ΕΜΕΑ (0030-2132128888 & 0030-6942773030 μέσω Whatsapp ή Viber) τέθηκε σε εφαρμογή στις 5 Απριλίου 2021. Έως και τον Απρίλιο 2022, έλαβε 4.087 κλήσεις, οι οποίες αφορούν σε 2.574 διαφορετικές περιπτώσεις ασυνόδευτων ανηλίκων, εκ των οποίων οι 2.234 αφορούν αίτημα στέγασης, οι 284 νομικής βοήθειας, και οι 56 άλλα θέματα. Ως προς τις δομές επείγουσας φιλοξενίας, σήμερα λειτουργούν 180 θέσεις φιλοξενίας, στο πλαίσιο στρατηγικού σχεδιασμού ενός συνόλου 200 θέσεων.

Αξίζει, τέλος, να αναφερθεί ότι ο ΕΜΕΑ, στα πλαίσια της επιχειρησιακής του λειτουργίας, καταγράφει και περιστατικά κακοποίησης, εκμετάλλευσης και εμπορίας ασυνόδευτων ανηλίκων, τα οποία παραπέμπει στον Εθνικό Μηχανισμό Αναφοράς (ΕΜΑ) για την προστασία θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και τελεί σε στενή συνεργασία με το Γραφείο του Εθνικού Εισηγητή για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή κα Λιακούλη Ευαγγελία, Βουλή των Ελλήνων
2. Βουλευτή κ. Μουλκιώτη Γεώργιο, Βουλή των Ελλήνων
3. Βουλευτή κ. Φραγγίδη Γεώργιο, Βουλή των Ελλήνων
4. Βουλευτή κα Γιαννακοπούλου Νάντια, Βουλή των Ελλήνων
5. Βουλευτή κ. Καμίνη Γεώργιο, Βουλή των Ελλήνων
6. Βουλευτή κ. Αρβανιτίδη Γεώργιο, Βουλή των Ελλήνων
7. Βουλευτή κ. Σκανδαλίδη Κωνσταντίνο, Βουλή των Ελλήνων
8. Βουλευτή κα Αντωνίου Αντωνία (Τόνια), Βουλή των Ελλήνων
9. Βουλευτή κ. Ιλχάν Αχμέτ, Βουλή των Ελλήνων
10. Βουλευτή κ. Γκιόκα Χρήστο, Βουλή των Ελλήνων
11. Βουλευτή κ. Κεγκέρογλου Βασίλη, Βουλή των Ελλήνων
12. Βουλευτή κα Κεφαλίδου Χαρά, Βουλή των Ελλήνων
13. Βουλευτή κ. Κωνσταντινόπουλο Οδυσσέα, Βουλή των Ελλήνων
14. Βουλευτή κ. Κωνσταντόπουλο Δημήτριο, Βουλή των Ελλήνων
15. Βουλευτή κ. Λοβέρδο Ανδρέα, Βουλή των Ελλήνων
16. Βουλευτή κ. Μπουρχάν Μπαράν, Βουλή των Ελλήνων
17. Βουλευτή κ. Μπιάγκη Δημήτριο, Βουλή των Ελλήνων
18. Βουλευτή κ. Πουλά Ανδρέα, Βουλή των Ελλήνων
19. Υπουργείο Εσωτερικών
20. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
21. Υπουργείο Υγείας
22. Υπουργείο Δικαιοσύνης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων
4. Υπηρεσία Συντονισμού
5. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης